

UNION EUROPÉENNE DES MÉDECINS SPÉCIALISTES EUROPEAN UNION OF MEDICAL SPECIALISTS

Sprawozdanie z posiedzenia Europejskiej Unii Lekarzy Specjalistów (European Union of Medical Specialists, UEMS)

W dniach 19 – 20 października 2018 r. w Brukseli odbyły się spotkania poszczególnych organów i sekcji Europejskiej Unii Lekarzy Specjalistów (European Union of Medical Specialists, UEMS): rady (council), zarządu (board), komitetu wykonawczego (executive committee), rady doradczej (advisory board), sekcji specjalistycznych (specialist sections), grup roboczych (working groups).

Naczelną Izbę Lekarską reprezentował prezes NRL prof. Andrzej Matyja. Obradom przewodniczył prezes UEMS prof. Romuald Krajewski.

W dniu 19 października odbyła się specjalna, uroczysta sesja związana z 60-leciem Europejskiej Unii Lekarzy Specjalistów.

Z tej okazji prezes NRL przekazał na ręce prezesa UEMS list gratulacyjny, w którym złożył UEMS'owi oraz wszystkim lekarzom zaangażowanym w prace tej organizacji gratulacje i podziękowania za dotychczasową działalność przyczyniającą się do rozwoju zawodu lekarza oraz życzył im wytrwałości, dalszych sukcesów i satysfakcji z pracy na rzecz środowiska medycznego i w interesie jego pacjentów.

Prezes Matyja podkreślił w przekazanym prof. Krajewskiemu piśmie, że Europejska Unia Lekarzy Specjalistów, która powstała w 1958 r., jest rówieśnikiem dzisiejszej Unii Europejskiej i tak jak ona w ciągu tych sześciu dekad rozwijała się, poszerzała zakres działalności i zwiększała liczbę swoich członków.

Obecnie UEMS zrzesza organizacje reprezentujące lekarzy specjalistów z 40 krajów, szeroko wykraczając poza granice Unii Europejskiej, co jest odzwierciedleniem tego, że lekarze, bez względu na to, skąd pochodzą i gdzie pracują, wykonują ten sam zawód, działają w oparciu o taką samą wiedzę medyczną, posiadają takie same umiejętności i kierują się taką samą misją zawodową.

Obowiązujące w Unii Europejskiej regulacje prawne, które harmonizują kształcenie lekarzy i upraszczają procedury związane z uznawaniem kwalifikacji lekarzy, muszą być uzupełnione szczegółowo określonymi i regularnie aktualizowanymi programami kształcenia, co jest zadaniem lekarzy, a UEMS odgrywa w tym istotną rolę i to nie tylko na obszarze Unii Europejskiej.

Sesję upamiętniającą 60-lecie UEMS otworzył prof. Krajewski, który przywitał zgromadzonych, podkreślając, że cieszy go, iż widzi na tej uroczystości wielu prezesów krajowych organizacji lekarskich. UEMS zrzesza obecnie organizacje lekarskie z 40 państw, w tym z wszystkich krajów Unii Europejskiej.

Prof. Krajewski podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w działalność UEMS, zarówno obecnie jak i w przeszłości. Praca lekarzy specjalistów w UEMS ma charakter dobrowolny, bez wynagrodzeń i tym bardziej należy docenić ich zaangażowanie i czas poświęcany obok bardzo licznych zajęć zawodowych.

Dr Leonard Harvey, prezes UEMS w latach 1993 – 1999, krótko przybliżył historię organizacji, która została założona w dniu 20 lipca 1958 r. przez przedstawicieli 6 organizacji lekarskich z państw, które tworzyły wtedy Europejską Wspólnotę Gospodarczą. Wspomniał pierwszego prezesa UEMS dr. Jacques'a Courtois z Francji i pierwszego sekretarza generalnego UEMS dr. Oscara Godina z Belgii. Od początku swej działalności UEMS podkreślała, że jej głównym celem jest promowanie najwyższej możliwej jakości opieki zdrowotnej oraz szkolenia lekarzy specjalistów w Europie, mając na uwadze dobro pacjentów.

UEMS zawsze poświęcała wiele uwagi przepisom prawnym dotyczącym uznawania kwalifikacji zawodowych (pierwsza dyrektywa regulująca uznawanie kwalifikacji lekarzy była przyjęta w roku 1975). W 1962 r. utworzono w ramach UEMS sekcje specjalistyczne, których zadaniem było zebranie informacji nt. programów szkoleń specjalizacyjnych w poszczególnych państwach, a następnie dokonanie harmonizacji tych szkoleń.

Dr Harvey podkreślił m. in. rosnące znaczenie współpracy UEMS z organizacjami lekarskimi z państw Europy Środkowej i Wschodniej, której skutkiem było stopniowe przyłączanie się tych organizacji do UEMS – najpierw jako członkowie stowarzyszeni, a potem członkowie regularni.

Na zakończenie swego wystąpienia dr Harvey wskazał, że od 2015 r. UEMS wreszcie dysponuje własną siedzibą w Brukseli, zwaną Domus Medica Europea, która ma być domem dla wszystkich europejskich lekarzy.

W imieniu Komisji Europejskiej wystąpił dr Andrzej Ryś, dyrektor w Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (DG Sante), wskazując, że wieloletnia współpraca pomiędzy UEMS a KE jest owocna i w jego ocenie należy ją kontynuować i rozwijać. Dr Ryś wymienił najistotniejsze kwestie z zakresu zdrowia publicznego, którymi KE obecnie się zajmuje. Należą do nich antybiotykooporność, otyłość, szczepienia ochronne, nowe technologie oraz cyfryzacja w medycynie, włączanie pacjentów w proces podejmowania decyzji terapeutycznych.

Odnosząc się do przyszłego budżetu unijnego dr Ryś zaznaczył, że jednym z celów DG Sante jest dalsze ułatwianie przepływu lekarzy, zwłaszcza młodych. W tym celu należy przekonać wszystkich, że przeznaczane na ten cel środki służą nie tylko samym lekarzom, ale przede wszystkim przyczyniają się do poprawy funkcjonowania krajowych systemów ochrony zdrowia.

Prezes Stałego Komitetu Lekarzy Europejskich (CPME) dr Jacques de Haller pozytywnie ocenił działania UEMS na rzecz zapewnienia wysokiej jakości opieki zdrowotnej. Wskazał, że CPME i UEMS od dawna współpracują, m. in. zwracając uwagę na to, że lekarze sami powinni regulować funkcjonowanie systemu doskonalenia zawodowego. Jako przykład owocnej współpracy podał wspólny, wyraźny sprzeciw wobec działań Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) próbującego określać standardy udzielania niektórych świadczeń zdrowotnych. Dodał, że obie organizacje muszą dążyć do tego, aby zdrowie było odpowiednio ujęte w przyszłym budżecie unijnym.

W dalszej części sesji wręczono odznaczenia UEMS lekarzom szczególnie zasłużonym dla organizacji. Jednym z nagrodzonych został dr A. Ryś.

Kolejnym „polskim” akcentem podczas sesji było wystąpienie dr Agnieszki Horały, która zaprezentowała działalność Europejskiej sieci lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie ginekologii i położnictwa (European Network of Trainees in Obstetrics and Gynaecology, ENTOG, www.entog.eu). Dr Horała jest obecnie przewodniczącą tej organizacji, która zrzesza lekarzy z 32 państw.

Celem ENTOG jest gromadzenie informacji i analizowanie tego, jak wygląda szkolenie w dziedzinie ginekologii i położnictwa w poszczególnych państwach, co ma pomóc zapewnić porównywalny poziom tych szkoleń i jak najwyższy ich poziom, a tym samym poprawiać jakość opieki medycznej udzielanej kobietom i ich dzieciom.

ENTOG raz do roku organizuje posiedzenie ogólne – w czerwcu 2019 r. takie posiedzenie odbędzie się w Polsce.

Sekretarz UEMS prof. Vassilios Papalois przybliżył plany dalszej działalności UEMS, zaznaczając, że organizacja musi nadal kierować się tymi wartościami, które przyświecały założycielom UEMS 60 lat temu, obejmującymi otwartość, demokrację, proaktywność oraz utrzymywanie kontaktu z rzeczywistymi problemami lekarzy specjalistów.

Zdaniem prof. Papaloisa UEMS musi być gotowa na nadchodzące zmiany, musi brać pod uwagę opinie młodych lekarzy i ich spojrzenie na zawód lekarza, w którym kładzie się większy nacisk na znalezienie równowagi pomiędzy pracą zawodową a życiem osobistym. Prof. Papalois zwrócił też uwagę, że Europa nadal jest celem migracji pracowników, w tym lekarzy.

Sesję podsumował prof. Krajewski mówiąc, że zgodnie z planem miała to być uroczystość nie przekraczająca jednej godziny, jednak, jak się okazuje, nie da się w 60 minut podsumować 60 lat działalności takiej organizacji jak UEMS.

W dniu 19 października odbyły się ponadto spotkania grup roboczych, zarządu oraz rady doradczej, podczas których omawiano kwestie finansowe, w szczególności zasady dystrybucji środków UEMS pomiędzy poszczególnymi sekcjami i innymi ciałami działającymi w ramach organizacji.

W sobotę, 20 października, odbyło się całonocne posiedzenie rady UEMS.

Przed posiedzeniem delegacja NIL przekazała UEMS swój raport krajowy, w którym szczególna uwaga została poświęcona aktualnej sytuacji w Polsce związanej z wniesieniem do sejmu projektu ustawy zakładającej zniesienie obowiązku szczepień ochronnych oraz związanych z tym działań tzw. ruchów antyszczepionkowych.

Kwestię szczepień poruszył w swym wystąpieniu prezes CPME, podkreślając, że nie do zaakceptowania jest to, iż w Europie nadal mamy do czynienia ze zgonami osób nieszczepionych z powodu chorób zakaźnych (np. odry). Dr de Haller dodał, że podważanie skuteczności i zasadności szczepień jest widoczne w wielu państwach europejskich, w szczególności lekarze w Polsce doskonale wiedzą, jak drastyczne formy przybiera działalność tych osób.

Ponadto dr de Haller omówił działalność CPME w ostatnim okresie: przyjęcie stanowiska w sprawie projektu rozporządzenia dotyczącego oceny technologii medycznych; stanowisko w sprawie tłuszczów trans, lobbing odnośnie dyrektywy w sprawie testu proporcjonalności, który wpłynął na zapewnienie w tym akcie szczególnego statusu zawodów ochrony zdrowia, monitorowanie stanu wdrażania rozporządzenia w sprawie ochrony danych osobowych (RODO), lobbing na rzecz poprawy regulacji dotyczących pakowania i znakowania napojów alkoholowych.

Prof. Papalois przedstawił raport z działalności UEMS. Wskazał, że finanse organizacji są w dobrym stanie – na koniec 2018 r. wynik finansowy UEMS będzie dodatni, ogólne rezerwy UEMS są znaczące. Rośnie liczba wydarzeń edukacyjnych o międzynarodowym charakterze akredytowanych przez UEMS w ramach EACCME (Rada ds. Europejskiej Akredytacji Doskonalenia Zawodowego Lekarzy). W kwietniu 2018 r. UEMS podpisała porozumienie z hiszpańskim samorządem lekarskim i Ministerstwem Zdrowia, na podstawie którego akredytacja wszystkich szkoleń w Hiszpanii będzie się odbywać na takich zasadach, jakie obowiązują w UEMS, a co za tym idzie szkolenia te będą jednocześnie uzyskiwać akredytację EACCME.

Prof. Papalois podkreślił także, iż opracowywane w ramach UEMS tzw. Europejskie Wymagania Szkolenia (European Training Requirements, ETR) stanowią odzwierciedlenie wielu lat pracy, której celem jest określenie powszechnie akceptowanych standardów szkolenia specjalistów ETR to dokumenty mające charakter rekomendacji dotyczących programów kształcenia w różnych dziedzinach medycyny, które przyczyniają się do ujednoczenia kształcenia w Europie po ich dobrowolnym przyjęciu przez poszczególne państwa.

Ponadto na posiedzeniu rady UEMS:

- omawiano strategię przyszłych działań UEMS,
- zaaprobowano opracowane przez sekcje specjalistyczne ETR w zakresie leczenia ran (nie jest to dziedzina stanowiąca odrębną specjalizację, ma charakter interdyscyplinarny, ustalone ETR powinny być elementem szkoleń specjalizacyjnych w tych dziedzinach, które mają do czynienia z leczeniem ran, oraz mogą być dodatkową umiejętnością dla zainteresowanych lekarzy specjalistów), radiologii, chorób zakaźnych, chirurgii transplantacyjnej:

- przyjęto raporty grup roboczych:

m. in. grupa ds. e-zdrowia wskazała, że uważa, iż cyfryzacja w ochronie zdrowia nie będzie skutkować tym, że lekarze staną się zbędni, ale wpłynie na zmianę ich roli i zadań zawodowych; lekarze muszą sami kształtować kierunki cyfryzacji ochrony zdrowia, grupa planuje opracować projekt stanowiska na ten temat będącego przyczynkiem do dalszych dyskusji o tym, w jaki sposób postęp w cyfryzacji ma wpływać na system doskonalenia zawodowego lekarzy),

- przyjęto sprawozdanie rady doradczej.

Prof. Krajewski podkreślał na koniec, że UEMS zawsze opowiadała się za harmonizacją szkolenia lekarzy w Europie i będzie kontynuować tę działalność, ponieważ zdaje sobie sprawę, że nadal występuje szereg różnic i nierówności w tym zakresie.

Opracował:

r. pr. Marek Szewczyński, biuro NIL.